

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీశోభకృత్ నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయణం,
హేమంత ఋతువు, మార్గశిర మాసం

- 213 -

శుక్ల షష్ఠి - 19.12.2023

శ్రవణం-మంగళవారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, ఆస్మిన్ భువనే , సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం,దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం,సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం,వికవింశస్కర్గ, శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాలాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరౌవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకవింశస్సర్గః

జామదగ్వేన రామేణ రేణుకా జననీ స్వయం ।
కృత్వా పరశునాఽరణ్యే పితుర్వచనకారిణా ॥ 21.32 ॥

ఏతైరవ్యైశ్చ బహుభిః దేవి దేవసమైః కృతమ్ ।
పితుర్వచనమక్లేబం కరిష్యామి పితుర్ద్ధితమ్ ॥ 21.33 ॥

న ఖల్వేతన్మయైకేన క్రియతే పితృశాసనం ।
ఏతైరపి కృతం దేవి యే మయా తవ కీర్తితాః॥ 21.34 ॥

నాహం ధర్మమపూర్వం తే ప్రతికూలం ప్రవర్తయే ।
పూర్వైరయమభిప్రేతః గతో మార్గోఽనుగమ్యతే ॥ 21.35 ॥

తదేతత్తు మయా కార్యం క్రియతే భువి నాన్యథా ।
పితుర్ద్ధి వచనం కుర్వన్ న కశ్చిన్నామ హీయతే ॥ 21.36 ॥

తామేవముక్త్యా జననీం లక్ష్మణం పునరబ్రవీత్ ।
వాక్యం వాక్యవిదాం శ్రేష్ఠః శ్రేష్ఠస్సర్వధనుష్మతామ్ ॥ 21.37 ॥

తవ లక్ష్మణ జానామి మయి స్నేహమనుత్తమమ్ ।
విక్రమం చైవ సత్త్వం చ తేజశ్చ సుదురాసదమ్ ॥ 21.38 ॥

మమ మాతుర్మహద్దుఃఖమ్ అతులం శుభలక్షణ ।
అభిప్రాయమవిజ్ఞాయ సత్యస్య చ శమస్య చ ॥ 21.39 ॥

ధర్మో హి పరమో లోకే ధర్మే సత్యం ప్రతిష్ఠితమ్ ।
ధర్మసంశ్రితమేతచ్చ పితుర్వచనముత్తమమ్॥ 21.40 ॥

సంశ్రుత్య చ పితుర్వాక్యం మాతుర్వా బ్రాహ్మణస్య వా ।
న కర్తవ్యం వృథా వీర ధర్మమాశ్రిత్య తిష్ఠతా ॥ 21.41 ॥

సోఽహం న శక్వామి పితుః నియోగమతివర్తితుమ్ ।
పితుర్ద్ధి వచనాద్వీర కైకేయ్యాఽహం ప్రచోదితః ॥ 21.42 ॥

తదేనాం విస్పృజానార్యాం క్షత్రధర్మాశ్రితాం మతిమ్ ।
ధర్మమాశ్రయ మా తైక్ల్యం మద్భుద్ధిరనుగమ్యతామ్ ॥ 21.43 ॥

తమేవముక్త్యా సాహార్దాత్ భ్రాతరం లక్ష్మణాగ్రజః ।
ఉవాచ భూయః కౌసల్యాం ప్రాంజలిశ్శిరసా నతః॥ 21.44 ॥

అనుమన్యస్వ మాం దేవి గమిష్యంతమితో వనమ్ ।
శాపితాఽసి మమ ప్రాణైః కురు స్వస్త్వయనాని మే॥ 21.45 ॥

తీర్ణప్రతిజ్ఞశ్చ వనాత్ పునరేష్యామ్యహం పురీమ్ ।
యయాతిరివ రాజర్షిః పురా హిత్వా పునర్దివమ్ ॥ 21.46 ॥

శోకస్సంధార్యతాం మాతః హృదయే సాధు మా శుచః ।
వనవాసాదిహైష్యామి పునః కృత్వా పితుర్వచః ॥ 21.47 ॥

త్వయా మయా చ వైదేహ్యో లక్ష్మణేన సుమిత్రయా ।
పితుర్నియోగే స్థాతవ్యమ్ ఏష ధర్మస్సనాతనః॥ 21.48 ॥

అమ్బు సంహృత్య సమ్భరాన్ దుఃఖం హృది నిగృహ్య చ ।
వనవాసకృతా బుద్ధిః మమ ధర్మాఽనువర్త్యతామ్॥ 21.49 ॥

ఇత్యార్షే శిమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకవింశస్సర్గః

॥ ఫలశ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సాభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

శ్రీరఘుచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

❧ **అథ భగవద్భక్తి ధ్యేయమ్** ❧

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగాన్మే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠన్తి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ,
సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ సప్త్రహస్రార్థినో

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుష్స్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాప్రార్థనో : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠస్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ : శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

